

NAJvyšší KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo poverenia: 794/01
Zo dňa: 10.04.2014

Počet výtlačkov: ...
Výtlačok číslo: 1
Počet strán: 18
Počet príloh: 1

PROTOKOL

o výsledku kontroly
efektívnosti a účinnosti pri výkone pôsobností obcami Slovenskej republiky

Obec Marhaň

Prešov november 2014

Zhrnutie

Kontrola efektívnosti a účinnosti pri výkone pôsobností obcami Slovenskej republiky vychádzala zo schváleného strategického zámeru kontrolnej činnosti Najvyššieho kontrolného úradu SR na roky 2012-2014, kde nosnou oblasťou kontrolnej činnosti je efektívna verejná správa a v rámci nej samospráva a spokojný občan.

Zároveň kontrola nadväzovala na predbežnú štúdiu vypracovanú v roku 2013, ktorej účelom bolo preveriť procesy v koncepte komunálnej reformy a programu modernizácie územnej samosprávy. Kontrolovanými subjektmi kontrolnej akcie bol štatisticky reprezentatívny súbor 93 obcí SR.

Účelom kontroly bolo preveriť efektívnosť a účinnosť pri výkone samosprávnych pôsobností obce podľa zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a prenesených pôsobností z orgánov štátnej správy na obce podľa zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a vyššie územné celky v znení neskorších predpisov.

Kontrola bola vykonaná ako kontrola súladu v kombinácii s kontrolou výkonnosti, tzn. okrem dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov, bola preverovaná výkonnosť pri výkone vybraných pôsobností obce.

Pri kontrole bola použitá technika preskúmania relevantných dokladov (rozpočty, vrátane ich programov a z nich vyplývajúcich cieľov, plánovacie a strategické dokumenty, zmluvy, všeobecne záväzné nariadenia, uznesenia obecného zastupiteľstva, finančné a účtovné výkazy, účtovné doklady, záverečné účty, rôzne druhy štatistických výkazov a i.), rozhovory s manažmentom a zamestnancami obce.

Zistené údaje boli následne analyzované, bol vykonaný výpočet pomerových ukazovateľov, kontrolné zistenia a závery uvedené v protokole o výsledku kontroly budú slúžiť ako podklad pre účely vypracovania súhrnnej správy o výsledku kontrolnej akcie, v ktorej bude analytickými metódami na preverených zozbieraných údajoch od všetkých kontrolovaných subjektov zhodnotená efektívnosť a účinnosť výkonu vybraných pôsobností v závislosti od viacerých parametrov (počet obyvateľov, príjmy obce a pod.).

Kontrolou boli zistené porušenia zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy tým, že obec nesledovala vývoj hospodárenia a v prípade potreby nevykonávala zmeny formou rozpočtových opatrení, o schválených rozpočtových opatreniach neviedla operatívnu evidenciu, schválené rozpočty neobsahovali zámery a ciele a schválené rozpočty neobsahovali rozpočet príjmov a výdavkov základnej školy a materskej školy. Uvedený zákon bol porušený poskytnutím dotácie bez schválenia všeobecne záväzného nariadenia upravujúceho podmienky poskytovania dotácií z rozpočtu obce, bez uzatvorenia zmlúv o poskytnutí dotácií a bez predloženia vyúčtovania ich použitia.

Zároveň tým došlo k porušeniu finančnej disciplíny nehospodárnym, neefektívnym a neúčinným vynaložením verejných prostriedkov v zmysle zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

Kontrolovaný subjekt ako zriaďovateľ školských zariadení nerozpísal finančné prostriedky pre základnú školu a materskú školu, čím nekonal v súlade so zákonom o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení.

Obec nemala vypracované takmer žiadne strategické dokumenty ako program hospodárskeho a sociálneho rozvoja, územný plán, komunitný plán sociálnych služieb a koncepciu rozvoja informačných systémov verejnej správy. Zároveň obec nemala schválené všeobecne záväzne nariadenia v oblasti odpadového hospodárstva.

Ďalej bolo zistené, že kontrolovaný subjekt nepostupoval v súlade so zákonom o územnom plánovaní a stavebnom poriadku, keď v roku 2011 boli vydané dva a v roku 2013 tri oznámenia samostatné prostredníctvom starostu obce, ktorý nespĺňal osobitný kvalifikačný predpoklad podľa uvedeného zákona, hoci pôsobnosť stavebného úradu mal zmluvne zabezpečenú SOÚ v inej obci.

Obec nezverejňovala objednávky na svojej webovej stránke, čím nepostupovala v súlade so zákonom o slobodnom prístupe k informáciám.

Kontrolou boli zistené porušenia zákona o finančnej kontrole a vnútornom audite tým, že správy o výsledku následných finančných kontrol neobsahovali zistené nedostatky, neobsahovali úplný popis kontrolných zistení, označenie všeobecne záväzných právnych predpisov, označenie dokladov a písomností preukazujúcich správnosť kontrolných zistení, stanovenie lehoty na podanie námietok ku kontrolným zisteniam, neboli predkladané na najbližšie zasadnutia obecného zastupiteľstva.

Zistené porušenia mali negatívny vplyv na hospodárenie s finančnými prostriedkami a nakladanie s majetkom obce. Výkon originálnych a prenesených kompetencií bol zabezpečený menej efektívne a účinne aj vzhľadom na objem finančných prostriedkov čerpaných z fondov Európskej únie a absenciu strategických dokumentov, pričom obec mala k dispozícii dostatok ľudských zdrojov a primerané materialno-technické zabezpečenie.

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Podľa poverenia predsedu NKÚ SR č. 794/01 z 10.04.2014 vykonali:

Mgr. Lucia Vasičková, vedúca kontrolnej skupiny
Mgr. Stanislav Pribula, člen kontrolnej skupiny

kontrolu efektívnosti a účinnosti pri výkone pôsobností obcami v Slovenskej republike, ktorej účelom bolo preveriť efektívnosť a účinnosť obce pri výkone samosprávnych pôsobností obce podľa zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a prenesených pôsobností z orgánov štátnej správy na obce podľa zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a vyššie územné celky v znení neskorších predpisov.

Kontrola bola vykonaná v čase od 09.05.2014 do 24.10.2014 v subjekte

Obec Marhaň
Marhaň 36
086 45 Marhaň
IČO 00322377

za kontrolované obdobie rokov 2011 až 2013 a súvisiace obdobie pre potreby objektívneho zhodnotenia preverovaných skutočností.

Kontrola bola vykonaná v súlade so zákonom NR SR č. 39/1993 Z. z. o Najvyššom kontrolnom úrade Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov a so štandardami, ktoré vychádzajú zo základných princípov kontroly (ISSAI 100 – 999) v rámci medzinárodných štandardov najvyšších kontrolných inštitúcií.

Predmetom kontroly a kontrolnej akcie bolo preverenie efektívnosti a účinnosti použitia verejných prostriedkov a majetku obce pri výkone vybraných pôsobností obce a preverenie dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov pri výkone vybraných pôsobností obce.

Obec je podľa čl. 65 ods. 1 Ústavy SR právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a so svojimi finančnými prostriedkami. Samosprávu obce vykonávajú obyvatelia obce prostredníctvom verejných zhromaždení obyvateľov obce, hlasovaním obyvateľov obce a najmä prostredníctvom volených zástupcov: obecného zastupiteľstva (ďalej aj „ObZ“) a starostu obce.

Činnosť obce je upravená zákonom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o obecnom zriadení“). Obec sa nachádza v Prešovskom kraji, okres Bardejov. Podľa údajov Štatistického úradu SR mala obec 969 obyvateľov v roku 2011, 963 obyvateľov v roku 2012 a 963 obyvateľov v roku 2013.

Obec mala vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti jednu rozpočtovú organizáciu, a to základnú školu (ďalej len „ZŠ“) a jednu organizáciu bez právnej subjektivity, a to Materskú školu (ďalej len „MŠ“), prostredníctvom ktorých bola zabezpečená výchova a vzdelávanie v obci.

Počas výkonu kontroly bolo zistené:

1 Preverenie efektívnosti použitia verejných prostriedkov a majetku obce pri výkone vybraných pôsobností

Kontrolou bolo preverované využívanie zdrojov obce na zabezpečenie výkonu jednotlivých pôsobností so zameraním na hospodárenie s rozpočtovými prostriedkami a majetkom obce, ľudské a materiálne zdroje, spôsob výkonu a financovanie vybraných pôsobností.

1.1 Využívanie finančných, materiálnych a ľudských zdrojov

1.1.1 Rozpočtové hospodárenie a majetok obce

Rozpočet obce na rok 2011 bol schválený ako prebytkový v sume 13 312,00 eur. V priebehu rozpočtového roka 2011 nebol upravovaný rozpočtovými opatrenia (ďalej len „RO“). Obec nesledovala v priebehu rozpočtového roka vývoj hospodárenia podľa rozpočtu a v prípade potreby nevykonávala zmeny vo svojom rozpočte, čím nepostupovala v súlade s § 12 ods. 2 a ods. 3 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy“).

Rozpočet obce na rok 2012 bol schválený uznesením ObZ č. 34 zo 16.12.2011 ako prebytkový v sume 900,00 eur. V priebehu rozpočtového roka 2012 boli vykonané tri zmeny RO, a to len pre ZŠ.

Rozpočet obce na rok 2013 bol schválený ObZ dňa 14.03.2013 ako prebytkový v sume 30 744,00 eur. Obec do schválenia rozpočtu na rok 2013 bola v režime rozpočtového provizória. Preverenie čerpania výdavkov za mesiac január – február v celkovej sume 40 941,39 eur nebolo zistené prekročenie 2/12 celkových výdavkov rozpočtu obce predchádzajúceho rozpočtového roka. V priebehu roka 2013 boli vykonané tri zmeny RO.

Kontrolou bolo zistené, že súčasťou príjmov a výdavkov schválených rozpočtov na roky 2011 až 2013 boli aj finančné operácie, čím došlo k ich nesprávnemu vyčísleniu. Kontrolovaný subjekt týmto nepostupoval v súlade s § 10 ods. 6 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Ďalej bolo zistené, že obec nevedla operatívnu evidenciu o všetkých RO vykonaných v priebehu rozpočtových rokov 2012 - 2013, čím nepostupovala v súlade s § 14 ods. 3 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Schválené rozpočty neobsahovali rozpočet príjmov a výdavkov základnej školy, čím obec nepostupovala v súlade s § 4 ods. 4 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Rozpis záväzných ukazovateľov štátneho rozpočtu na rok 2011 z Krajského školského úradu v Prešove a na rok 2013 z obvodného úradu v sídle kraja pre ZŠ a MŠ nebol vykonávaný vôbec. Kontrolovaný subjekt ako zriaďovateľ školských zariadení nerozpísaním finančných prostriedkov pre ZŠ s MŠ školu nekonal v súlade s § 4 ods. 9 a 10 zákona

č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov.

Obec nemala v rokoch 2011 a 2012 schválené všeobecne záväzné nariadenie (ďalej len „VZN“) upravujúce podmienky poskytovania dotácií.

V roku 2011 boli v rozpočte schválené dotácie v celkovej sume 6 232,00 eur. V skutočnosti poskytnuté dotácie predstavovali sumu 6 981,82 eur. Dotácie boli počas roka priebežne poskytované pre tenisový klub v sume 236,14 eur, pre futbalový klub v sume 6 190,74 eur a pre telovýchovnú jednotu – futbalový zväz v sume 554,94 eur.

V roku 2012 boli v rozpočte schválené dotácie v celkovej sume 4 632,00 eur. V skutočnosti poskytnuté dotácie predstavovali sumu 3 634,65 eur. Dotácie boli počas roka priebežne poskytované pre tenisový klub v sume 235,59 eur a pre futbalový klub v sume 3 399,06 eur.

Kontrolovaný subjekt v roku 2011 poskytol dotácie v sume 6 981,82 eur a v roku 2012 v sume 3 634,65 eur bez úpravy podmienok ich poskytnutia VZN, bez uzatvorenia zmlúv o poskytnutí dotácií a bez predloženia ich zúčtovania s rozpočtom obce v príslušnom roku, čím postupoval v rozpore s § 7 ods. 2, ods. 4 a ods. 6 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

VZN č. 4/2013 o poskytovaní dotácií z rozpočtu obce bolo schválené uznesením ObZ č. 5/2013 dňa 11.06.2013.

V roku 2013 boli v rozpočte schválené dotácie v celkovej sume 6 950,00 eur. V skutočnosti boli poskytnuté dotácie v celkovej sume 7 982,44 eur. Obec ako poskytovateľ dotácie uzatvorila dve zmluvy o poskytnutí dotácie v celkovej sume 4 700,00 eur, pričom čerpanie bolo v sume 7 682,44 eur a vyúčtovanie použitia dotácie nebolo predložené. Ďalej bolo zistené, že s jedným prijímateľom dotácie nebol uzatvorený zmluvný vzťah, pričom mu obec poskytla dotáciu v sume 300,00 eur.

Poskytnutím dotácie za roky 2011 až 2013 v celkovej sume 18 598,91 eur bez schválenia VZN upravujúceho podmienky poskytovania dotácií z rozpočtu obce, bez uzatvorenia zmlúv o poskytnutí dotácií a bez predloženia vyúčtovania ich použitia, obec porušila § 19 ods. 6 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy“), podľa ktorého verejné prostriedky sa môžu používať na krytie nevyhnutných potrieb a opatrení vyplývajúcich z osobitných predpisov. Subjekt verejnej správy je povinný pri používaní verejných prostriedkov zachovávať hospodárnosť, efektívnosť a účinnosť ich použitia. Zároveň došlo k porušeniu finančnej disciplíny podľa § 31 ods. 1 písm. j) zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy nehospodárnym, neefektívnym a neúčinným vynaložením verejných prostriedkov.

Analýzou rozpočtového hospodárenia, bolo zistené, že obec v dostatočnej miere nevyužívala rozpočet ako základný nástroj finančného hospodárenia, ktorým sa riadi financovanie úloh a funkcií obce.

Prehľad o schválenom, upravenom rozpočte obce a skutočnom čerpaní za roky 2011 až 2013 je uvedený v prílohe č. 1 tohto protokolu o výsledku kontroly.

V rámci výkonu kontroly bol spracovaný tabuľkový prehľad týkajúci sa vybraných údajov o majetku obce (celkový majetok, neobežný majetok, obežný majetok, dlhodobý hmotný majetok, krátkodobé a dlhodobé pohľadávky) a podrobený analýze vývoja týchto vybraných údajov.

Hodnota celkového majetku obce medziročne dosahovala rastúce trendy. V roku 2011 hodnota celkového majetku predstavovala 2 355 651,00 eur. V roku 2012 vzrástla hodnota majetku o 33 462,00 eur na 2 389 113,00 eur. V roku 2013 hodnota majetku oproti roku 2012 vzrástla o 31 268,00 eur na 2 420 381,00 eur. Nárast bol spôsobený realizáciou výstavby multifunkčného ihriska.

Hodnota dlhodobého hmotného majetku (ďalej len „DHM“) v roku 2011 bola v sume 2 141 175,00 eur. V roku 2012 hodnota DHM vzrástla oproti roku 2011 o 29 934,00 eur na sumu 2 171 109,00 eur. V roku 2013 hodnota dlhodobého majetku vzrástla oproti roku 2012 o 27 268,00 eur na sumu 2 198 377,00 eur.

Hodnota obežného majetku mala v roku 2013 oproti roku 2011 stúpajúci trend. Kým v roku 2011 suma obežného majetku predstavovala 35 070,00 eur, v roku 2012 to bolo 38 816,00 eur a v roku 2013 to bolo 43 319,00 eur.

Dlhodobé pohľadávky účtovná jednotka neevidovala. Krátkodobé pohľadávky boli evidované a to v roku 2011 vo výške 2 137,00 eur, v roku 2012 vo výške 3 312,00 eur a v roku 2013 vo výške 1 979,00 eur.

Kontrolovaný subjekt uskutočnil v roku 2013 predaj majetku a to pozemok v hodnote 1 001,13 eur.

Kontrolou predložených dokladov bolo zistené, že obec mala vypracované Zásady hospodárenia s majetkom obce v súlade s § 9 ods. 1 zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o majetku obcí“).

Inventarizácia majetku bola vykonaná v súlade s Príkazom starostu obce na vykonanie inventarizácie majetku: k 31.12.2011, k 31.12.2012 a k 31.12.2013. Výsledky inventarizácie za rok 2011 boli prerokované na zasadnutiach ústrednej inventarizačnej komisie. Obec v kontrolovanom období dodržala lehoty vykonania inventarizácie majetku v súlade s § 29 ods. 3. zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o účtovníctve“). Peňažné prostriedky v hotovosti boli inventarizované v roku 2011, 2012 a 2013 so stavom k 31.03., 30.06., 30.09. a 31.12. kalendárneho roka. Inventarizácia peňažných prostriedkov v pokladni bola vykonaná v súlade s § 29 ods. 3 zákona o účtovníctve, podľa ktorého peňažné prostriedky v hotovosti musí účtovná jednotka inventarizovať najmenej štyrikrát za účtovné obdobie.

Prehľad vybraných údajov a ukazovateľov stanovených pre kontrolu výkonnosti v oblasti majetku je uvedený v tabuľke č. 1

Tabuľka č.1

Rok	2011	2012	2013
Hodnota celkového majetku obce(v eur)	2 355 651,00	2 389 113,00	2 420 381,00
Prírastok/úbytok majetku za obdobie 2011 – 2013 (v %)	2,75		

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Majetok na obyvateľa (v eur)	2 431,01	2 480,91	2 513,38
Suma neobežného majetku (v eur)	2 319 782,00	2 349 727,00	2 376 995,00
Podiel neobežného majetku na celkovom majetku (v %)	98,48	98,35	98,21
Suma dlhodobého hmotného majetku (v eur)	2 141 175,00	2 171 109,00	2 198 377,00
Suma obežného majetku (v eur)	35 070,00	38 816,00	43 319,00
Suma dlhodobých pohľadávok (v eur)	0,00	0,00	0,00
Suma krátkodobých pohľadávok (v eur)	2 137,00	3 312,00	1 979,00
Podiel pohľadávok na celkovom majetku (v %)	0,09	0,14	0,08
Podiel pohľadávok po lehote splatnosti na celkovej sume pohľadávok (v %)	0	0	0
Počet uzatvorených KZ na kúpu dlhodobého majetku	0	0	0
Počet uzatvorených KZ na predaj DHM	0	0	1
<i>Druh majetku</i>	N/A	N/A	pozemok
Cena predávaného majetku (v eur)			1 001,13

1.1.2 Ľudské zdroje a materiálno-technické zabezpečenie obce

Preverovaním údajov týkajúcich sa zabezpečenia podmienok obce v oblasti ľudských zdrojov bolo zistené, že počet zamestnancov obecného úradu (ďalej len „ObÚ“) vzrástol roku 2013 oproti roku 2011 z 13 na 16, t.j. o 23,08 %. Odborné, administratívne a organizačné práce súvisiace s plnením úloh samosprávy obce vykonávali tri administratívne pracovníčky.

Úväzok starostu bol 100 % -ný. Zákonný plat bol určený v súlade so zákonom č. 253/1994 Z. z. o právnom postavení a platových pomeroch starostov obcí a primátorov miest v znení neskorších predpisov.

Obec mala v kontrolovanom období zvolenú hlavnú kontrolórku (ďalej len „HK“) na 12 % -ný pracovný úväzok.

ObZ kontrolovaného subjektu bolo zložené zo siedmich poslancov. Priemerný ročný počet zasadnutí ObZ za kontrolované obdobie bol 5,94. V podmienkach obce bol prijatý interný predpis upravujúci pravidlá odmeňovania poslancov pri zohľadnení úloh a časovej náročnosti výkonu funkcie poslancov z 10.03.2011. Poslancom boli vyplácané odmeny úkolovo. V roku 2011 boli poslancom vyplatené odmeny v sume 2 774,75 eur, v roku 2012 v sume 2 647,96 eur a v roku 2013 v sume 2 596,00 eur. V kontrolovanom období obec nemala zriadenú žiadnu komisiu.

Prehľad vybraných údajov a ukazovateľov stanovených pre kontrolu výkonnosti v oblasti majetku je uvedený v tabuľke č. 2.

Tabuľka č. 2

Rok	2011	2012	2013
Objem mzdových výdavkov* (v eur)	74 556,99	70 418,73	69 806,28
Podiel mzdových výdavkov na bežných výdavkoch rozpočtu obce**(v %)	10,95	10,86	9,89
Podiel mzdových výdavkov na starostu na bežných výdavkoch rozpočtu obce (v %)	3,46	3,62	3,33
Podiel mzdových výdavkov na hlavného kontrolóra na bežných výdavkoch rozpočtu obce (v %)	0,35	0,34	0,31
Podiel mzdových výdavkov na poslancov ObZ na bežných výdavkoch rozpočtu obce (v %)	0,41	0,41	0,37

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Podiel mzdových výdavkov na zamestnancov ObÚ na bežných výdavkoch rozpočtu obce (v %)	6,74	6,50	5,88
Počet administratívnych zamestnancov na 100 obyvateľov obce	0,36	0,37	0,38

*starosta, HK, poslanci ObZ, zamestnanci ObÚ

*Mzdové výdavky = hrubá mzda a odvody, ktoré platí zamestnávateľ

**zdroj: FIN 1-04 resp. FIN 1-12

Porovnaním vývoja objemu mzdových výdavkov na starostu, HK, poslancov ObZ a zamestnancov ObÚ bolo zistené, že postupne dochádzalo k ich miernemu poklesu zo sumy 74 556,99 eur za rok 2011 na 69 806,28 eur za rok 2013. Podiel mzdových výdavkov na starostu obce z bežných výdavkov rozpočtu obce sa pohyboval ročne priemerne na úrovni 3,47 %, čo predstavovalo sumu 23 488,87 eur. Podiel mzdových výdavkov na HK sa pohyboval ročne priemerne na úrovni 0,19 %. Podiel mzdových výdavkov na siedmich poslancov ObZ sa pohyboval ročne priemerne na úrovni 0,40%. Podiel mzdových výdavkov na zamestnancov ObÚ sa pohyboval ročne priemerne na úrovni 6,37 %.

Starosta obce sa v roku 2011 zúčastnil jedného školenia, ktoré bolo zamerané na oblasť financovania regionálneho školstva. Obec v roku 2011 vynaložila na školenie starostu a zamestnancov obce finančné prostriedky v sume 75,00 eur.

V kontrolovanom období nebola vyhlásená petícia na odvolanie a referendum za odvolanie starostu. V obci sa nevyskytla situácia nefunkčnosti obecného úradu z dôvodu neochoty občanov kandidovať na starostu alebo prípad nefunkčnosti ObZ z dôvodu neochoty občanov kandidovať na poslancov.

Kontrolovaný subjekt mal na ObÚ štyri počítače, ktorých priemerný vek v roku 2013 bol 7,75 roka. Porovnaním vývoja výdavkov súvisiacich s výpočtovou technikou bolo zistené, že kontrolovaný subjekt vynaložil finančné prostriedky len v roku 2012, a to v sume 120,00 eur. Údržbu a prevádzku výpočtovej techniky zabezpečovala externá firma v roku 2012, za roky 2011 a 2013 žiaden zamestnanec.

Kontrolou bezpečnosti údajov spracovávaných informačnými systémami obci v zmysle výnosu Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 312/2010 o štandardoch pre informačné systémy verejnej správy (ďalej len „výnos o štandardoch pre informačné systémy verejnej správy“) bolo zistené, že obec nevytvárala archivačné a prevádzkové zálohy. Tým nepostupovala v súlade s § 38 písm. a) a b) citovaného výnosu, podľa ktorého obec mala vytvárať prevádzkovú zálohu najmenej raz za týždeň a archivačnú zálohu v dvoch kópiách najmenej raz za dva mesiace.

Prehľad o vybraných ukazovateľov materiálno-technického zabezpečenia obce uvádza tabuľka č. 3

Tabuľka č. 3

Rok	2011	2012	2013
Objem výdavkov na IT (v eur)	0	120	0
Podiel výdavkov na IT na bežných výdavkoch rozpočtu obce (v %)	0	0,02	0
Priemerný vek výpočtovej techniky (v rokoch)	5,75	6,75	7,75

1.2 Výkon vybraných pôsobností

1.2.1 Regionálny rozvoj, utváranie podmienok rozvoja obce čerpaním fondov Európskej únie

V rokoch 2011 až 2013 obec zabezpečovala výkon všetkých svojich kompetencií sama, alebo prostredníctvom Spoločného obecného úradu (ďalej len „SOÚ“) Sveržov na úseku stavebného poriadku, úseku špeciálneho stavebného úradu pre miestne komunikácie, starostlivosti o životné prostredie. Vývoz a likvidáciu odpadu obci zabezpečoval externý dodávateľ.

Obec počas kontrolovaného obdobia rokov 2011 - 2013 nepodala ani jednu žiadosť o nenávratný finančný príspevok (ďalej len „NFP“) na projekty Európskej únie (ďalej len „EÚ“) a nebola ani prijímateľom nenávratných finančných príspevkov z fondov EÚ. Za najväčšie prekážky čerpania fondov EÚ podľa vyjadrenia kontrolovaného subjektu boli považované nedostatok finančných prostriedkov na projektovú dokumentáciu a samotnú realizáciu projektu a nevysporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemkom.

V obci bol v roku 2010 zrealizovaný iba jeden projekt spolufinancovaný z fondov EÚ, a to „Rekonštrukcia Základnej školy Marhaň“, pričom suma poskytnutých finančných prostriedkov bola 829 086,24 eur. V roku 2011 bola kontrolovanému subjektu poskytnutá posledná platba v sume 46 434,37 eur.

Prehľad o čerpaní finančných prostriedkov z fondov EÚ je uvedený v tabuľke č. 4

Tabuľka č. 4

Rok	2011	2012	2013
Objem čerpaných prostriedkov z fondov EÚ (v eur)	46 434,37	-	-
Celkový počet zrealizovaných projektov do 31.12.2013	1		
Celkový objem čerpaných prostriedkov z fondov EÚ do 31.12.2013 (v eur)	829 086,24		

1.2.2 Prenesený výkon štátnej správy na úseku matriky a stavebného poriadku

Kontrolou bolo zistené, že obec bola matričným úradom. V oblasti prenesenej pôsobnosti na úseku matrik a matričnej činnosti bol kontrolovaný subjekt matričným úradom pre 10 obcí (podľa vyhlášky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 529/2001 z 10.12.2001).

Na matričnom úrade pracovala jedna matrikárka na 50 % -ný úväzok, ktorá na ďalší 50 % -ný úväzok vykonávala administratívnu činnosť pre ObÚ. Matričnú činnosť zabezpečovala v roku 2011 pre 4 448 obyvateľov, v roku 2012 pre 4 428 obyvateľov a v roku 2013 pre 4 423 obyvateľov.

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy na úseku matrik prideliť pre rok 2011 sumu 4 771,65 eur, pre rok 2012 sumu 4 779,25 eur a pre rok 2013 sumu 4 838,45 eur.

V roku 2011 bolo vykonaných 97 úkonov, z toho 54 bolo spoplatnených, v roku 2012 vykonaných 75 úkonov, z toho 30 bolo spoplatnených a v roku 2013 vykonaných 75 úkonov,

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

z toho bolo spoplatnených 28 úkonov. Cena jedného úkonu v roku 2011 predstavovala 49,19 eur, v roku 2012 bola 63,72 eur a v roku 2013 bola 64,51 eur.

Porovnaním poskytnutých finančných prostriedkov a počtu úkonov za kontrolované obdobie bolo zistené, že cena za jeden úkon sa každoročne zvyšovala, čo bolo spôsobené nárastom finančných prostriedkov a poklesom úkonov vykonávaných matrikou.

V tabuľke č. 5 je uvedený vývoj skutočných príjmov, výdavkov a vybraných ukazovateľov na úseku matričnej činnosti.

Tabuľka č. 5

Rok	2011	2012	2013
Počet obyvateľov *(k 31.12.)	4 448	4 428	4 423
Objem finančných prostriedkov na prenesený výkon štátnej správy (dotácia MV SR) (v eur)	4 771,65	4 779,25	4 838,45
Objem príjmov zo spoplatnených úkonov (v eur)	93,00	169,00	107,00
Objem skutočných výdavkov (v eur)	4 771,65	4 779,25	4 838,45
Pokrytie výdavkov úseku matriky príjmami (v %)	101,95	103,54	102,21
Výdavky na obyvateľa* (v eur)	1,07	1,08	1,09

* všetkých obcí, pre ktoré obec vykonávala činnosť matriky (zdroj: ŠÚ SR)

Obec zabezpečovala v jednotlivých rokoch kontrolovaného obdobia výkon prenesenej pôsobnosti prostredníctvom SOÚ Sveržov. SOÚ bol zriadený zmluvou o zriadení spoločnej úradovne obcí okresu Bardejov z 13.01.2003 uzatvorenou medzi obcou Sveržov a ďalšími 80 účastníkmi. Dôvodom uzavretia dohody bolo skvalitniť, zefektívniť a zracionalizovať zabezpečovanie prenesených úloh na úseku stavebného poriadku.

V kontrolovanom období za činnosť v oblasti prenesenej pôsobnosti bolo obci vyúčtovanie nákladov realizované na základe rozhodnutia rady starostov a na základe valného zhromaždenia starostov obcí okresu Bardejov konanom 28.01.2010 nasledovne: za rok 2011 v sume 4 904,45 eur, za rok 2012 v sume 4 904,60 eur a za rok 2013 v sume 4 854,00 eur.

Obci boli poskytnuté dotácie zo štátneho rozpočtu na úhradu preneseného výkonu štátnej správy na úseku stavebného poriadku v jednotlivých rokoch kontrolovaného obdobia, ktoré boli poukazované priamo SOÚ na bankový účet. Obec v jednotlivých rokoch kontrolovaného obdobia žiaden nedoplatok zo svojho rozpočtu nemusela uhradiť. Počet vydaných rozhodnutí a oznámení o ohlásení v jednotlivých rokoch je uvedený v tabuľke č. 6. Obec viedla evidenciu o vykonaných stavebných úkonoch v súlade s § 132 ods.1 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „stavebný zákon“).

V roku 2011 bola poskytnutá dotácia na prenesený výkon štátnej správy na úseku stavebného poriadku v sume 630,50 eur, v roku 2012 v sume 916,05 eur a v roku 2013 v sume 498,28 eur.

Kontrolou bolo zistené, že za vydané povolenia prostredníctvom starostu obce na úseku stavebného poriadku bol za roky 2011 až 2013 dosiahnutý príjem v celkovej sume 306,50 eur. Výdavky na úseku stavebného poriadku súvisiace s vydávaním povolení starostom obce kontrolovaný subjekt nevedel preukázať.

Kontrolovaný subjekt nepostupoval v súlade s § 117 ods. 3 stavebného zákona, keď v roku 2011 vydal dva a v roku 2013 tri oznámenia samostatné prostredníctvom starostu obce, ktorý nespĺňal osobitný kvalifikačný predpoklad podľa citovaného zákona, hoci pôsobnosť stavebného úradu mal zmluvne zabezpečenú SOÚ v inej obci.

V tabuľke č. 6 je uvedený vývoj skutočných príjmov, výdavkov a vybraných údajov na úseku stavebného poriadku.

Tabuľka č. 6

Rok	2011	2012	2013
Objem finančných prostriedkov na prenesený výkon štátnej správy (dotácia MDVRR SR) (v eur)	630,50	916,05	498,28
Objem príjmov zo spoplatnených úkonov (v eur)	92,00	39,50	175,00
Objem výdavkov na úseku stavebného poriadku (mimo dotácie z MDVRR SR) (v eur)	0,00	0,00	0,00
Pokrytie výdavkov úseku stavebného poriadku príjmami (v %)	114,59	104,31	135,12
Počet vydaných rozhodnutí na úseku stavebného poriadku	4	2	2
Počet vydaných oznámení o ohlášení (drobné stavby, atď.)	2	0	3

1.2.3 Odpadové hospodárstvo obce

Obec zabezpečovala činnosť odpadového hospodárstva v jednotlivých rokoch kontrolovaného obdobia dodávateľsky, prostredníctvom organizácie bez väzby na obec, ktorá poskytuje svoje služby v oblasti odpadové hospodárstvo.

Obec nemala schválené VZN v oblasti odpadového hospodárstva, čím nepostupovala v súlade s § 39 ods. 6 zákona č. 223/2001 Z. z o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o odpadoch“).

Výdavky na odpadové hospodárstvo boli v roku 2011 v sume 7 658,58 eur, v roku 2012 v sume 9 535,00 eur a v roku 2013 v sume 11 083,48 eur.

Celková suma výdavkov na odpadové hospodárstvo a aj príjmov mala stúpajúcu tendenciu v jednotlivých rokoch kontrolovaného obdobia.

Obec nemala vlastnú skládku, ani zberný dvor. Obec vykonávala triedený zber papiera, plastov, skla a ďalších komodít v súlade s § 39 ods. 16 zákona o odpadoch.

Obec zabezpečila najmenej dvakrát do roka zber a prepravu objemných odpadov na účely ich zhodnotenia alebo zneškodnenia, oddelene vytriedených odpadov z domácností s obsahom škodlivín a drobných stavebných odpadov podľa § 39 ods. 5 písm. b) zákona o odpadoch.

Prehľad vybraných údajov a ukazovateľov stanovených pre kontrolu výkonnosti v oblasti odpadového hospodárstva je uvedený v tabuľke č. 7.

Tabuľka č. 7

Rok	2011	2012	2013
Celkový objem komunálneho odpadu (v t)	100,72	96,28	114,70
Celkový objem vyseparovaného odpadu (v t)	9,08	11,6	9,71
Podiel separovaného odpadu na celkovom odpade (v %)	9,02	12,05	8,47
Celková suma skutočných výdavkov na odpadové hospodárstvo (v eur)	7 658,58	9 535,00	11 083,48
Výdavky na obyvateľa obce na odpadové hospodárstvo (v eur)	7,90	9,90	11,51
Výdavky na t odpadu (v eur)	76,04	99,03	96,63
Celková suma príjmov odpadového hospodárstva (v eur)	3 764,78	4 468,94	4 897,78
Suma prostriedkov z miestneho poplatku za KOaDSO (vyrubená suma) (v eur)	3 893,80	4 980,00	5 300,00
Podiel z príjmu z poplatku za KOaDSO na obyvateľa (v eur)	4,02	5,17	5,50
Pokrytie výdavkov odpadového hospodárstva príjmami (v %)	49,16	46,87	44,19

2 Preverenie účinnosti vykonávania vybraných pôsobností obcí SR

Kontrolou bolo preverované napĺňanie predpokladov účinného výkonu pôsobností, dosahovanie cieľov a zámerov najmä z pohľadu preskúmania strategických plánovacích dokumentov a zabezpečovania vybraných prvkov spätnej väzby.

2.1 Programové rozpočtovanie obce

Kontrolou bolo zistené, že obec nezostavila programový rozpočet za kontrolované obdobie rokov 2011, 2012 a 2013, čím nepostupovala v súlade s § 4 ods. 5 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, podľa ktorého rozpočet obce obsahuje aj zábery a ciele, ktoré bude obec realizovať z výdavkov rozpočtu obce (ďalej len „program obce“). Uznesením ObZ č. 11 zo 17.12.2013 bolo schválené neuplatňovanie programového rozpočtu na rok 2014.

2.2 Strategické plánovanie a vybrané prvky spätnej väzby výkonu pôsobností

Kontrolovaný subjekt nemal vypracovaný program hospodárskeho a sociálneho rozvoja, čím nepostupoval v súlade s § 8 ods. 1 zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov.

Obec nemala pre roky 2011 – 2013 vypracovaný a schválený územný plán obce a program odpadového hospodárstva (ďalej len „POH“). Nevypracovaním POH obec nepostupovala v súlade § 6 ods. 5 zákona o odpadoch. Ďalej obec nemala vypracovaný plán ochrany obyvateľstva, čím nepostupovala v súlade s § 15 ods. 1 písm. a) zákona č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov.

Povodňový plán záchranných prác obce bol vypracovaný v súlade so zákonom č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov a obsahoval predpísané náležitosti podľa prílohy č. 4 k vyhláske Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 261/2010 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obsahu povodňových plánov a postup ich schvaľovania.

V rokoch 2011 až 2013 nemala obec vypracovanú koncepciu rozvoja informačných systémov verejnej správy, čím nekonala v súlade s ustanovením § 3 ods. 4 písm. a) zákona č. 275/2006 Z. z. o informačných systémoch verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Obec v sledovanom období nemala vypracovaný komunitný plán sociálnych služieb, čím nekonala v súlade s ustanovením § 83 ods. 1 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov.

V kontrolovanom období bola obec členom združenia Karpatský euroregión Slovenska, Združenie obcí Mikroregiónu Sekčov-Topľa, Regionálne združenie miest a obcí Šariša, Mikroregión stredná Topľa. Z členstva v týchto združeniach obci priamo neplynuli konkrétne výhody. Výdavky na členstvo v uvedených združeniach mala obec v sume 898,78 eur v roku 2011, 911,93 eur v roku 2012 a 862,70 eur v roku 2013. Obec v sledovanom období nebola držiteľom žiadneho certifikátu manažérstva kvality.

Obec mala zriadenú vlastnú webovú stránku www.marhan.sk. Náklady na správu webovej stránky boli v celkovej výške 107,46 eur za kontrolované obdobie, čo predstavovalo ročne 35,82 eur. Výška nákladov za vytvorenie webovej stránky bola v roku 2013 v sume 303,00 eur.

Obec zverejňovala zmluvy a faktúry na svojej webovej stránke, čím postupovala v súlade s § 5 a § 6 zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o slobodnom prístupe k informáciám“). Objednávky neboli zverejňované, čím kontrolovaný subjekt postupoval v rozpore s § 5b ods. 1 písm. a) zákona o slobodnom prístupe k informáciám.

Obec zverejňovala schválené uznesenia ObZ na svojej úradnej tabuli. Plnenie uznesení ObZ bolo vyhodnocované na nasledujúcich zasadnutiach ObZ.

2.3 Systém vnútornej kontroly

Kontrola obcí je upravená zákonom o obecnom zriadení a riadi sa zákonom č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o finančnej kontrole a vnútornom audite“).

Vykonávanie finančnej kontroly nebolo v podmienkach obce upravené žiadnym interným predpisom.

Personálne obsadenie obce neumožňovalo v plnom rozsahu zabezpečiť vzájomnú nezlučiteľnosť a oddelenie rozhodovacích právomocí vedúcich zamestnancov od právomocí zamestnancov zodpovedných za vedenie účtovníctva v zmysle § 8 písm. c) zákona o finančnej kontrole a vnútornom audite nakoľko zamestnávala dve administratívne pracovníčky. Z uvedeného dôvodu ani organizačná štruktúra nezodpovedala požiadavke v zmysle § 9 zákona o finančnej kontrole a vnútornom audite.

Obec mala zvolenú HK na 12 % -ný pracovný úväzok. Pracovná zmluva bola uzatvorená 19.12.2008.

HK predkladala za kontrolované obdobie návrhy plánov kontrolnej činnosti v súlade s § 18f ods. 1 písm. b) zákona o obecnom zriadení a vypracovala odborné stanoviská k návrhom rozpočtov a k návrhom záverečných účtov v súlade s § 18f ods. 1 písm. c) uvedeného zákona.

Preverením predložených správ za roky 2011, 2012 a 2013 o výsledku následných finančných kontrol (ďalej len „NFK“) bolo zistené, že mali opisný charakter, neboli uvedené všeobecné záväzné predpisy, z ktorých HK vychádzala. Správy o výsledku NFK neobsahovali zistené nedostatky, čím došlo k porušeniu § 21 zákona o finančnej kontrole a vnútornom audite, podľa ktorého sa záznam vypracúva, ak kontrolný orgán nezistí nedostatky.

Správy o výsledkoch NFK za kontrolované obdobie neboli predložené priamo ObZ na jeho najbližšom zasadnutí, čím došlo k porušeniu § 18f ods. 1 písm. d) zákona o obecnom zriadení.

Správy o výsledkoch NFK neobsahovali úplný popis kontrolných zistení, označenie všeobecne záväzných právnych predpisov, ktoré boli porušené, označenie dokladov a písomností preukazujúcich správnosť kontrolných zistení, stanovenie lehoty na podanie námietok ku kontrolným zisteniam, čím došlo k porušeniu § 17 písm. g) a k) zákona o finančnej kontrole a vnútornom audite.

Ďalej bolo zistené, že správy o výsledkoch NFK v rokoch 2011 – 2013 neboli skončené prerokovaním správy a vypracovaním zápisnice, čím došlo k porušeniu § 22 ods. 1 a ods. 3 zákona o finančnej kontrole a vnútornom audite.

Prehľad vývoja vybraných preverovaných údajov týkajúcich sa činnosti HK je uvedený v tabuľke č. 8.

Tabuľka č. 8

Rok	2011	2012	2013
Úväzok HK	0,12	0,12	0,12
Podiel mzdových výdavkov na HK na bežných výdavkoch rozpočtu obce (v %)	0,35	0,34	0,31
Počet následných finančných kontrol vykonaných HK	10	19	11
Podiel počtu skutočne vykonaných kontrol zo strany HK k počtu plánovaných kontrol odsúhlasených ObZ (v %)	100,00	73,68	100,00

Výsledkom kontroly vnútorného kontrolného systému bolo zistené, že obec nemala v kontrolovanom období zabezpečené fungovanie vnútorného kontrolného systému. Systém vnútornej kontroly bol vyhodnotený ako slabý.

Na zlepšenie výkonu samosprávnych funkcií obce NKÚ SR odporučil:

- zabezpečiť, aby prijímatelia dotácií predkladali vyúčtovania ich použitia v príslušnom roku,
- vypracovať internú smernicu upravujúcu vykonávanie finančnej kontroly v podmienkach obce,
- vo väčšej miere angažovať HK v procese tvorby a hodnotenia čerpania rozpočtu.

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Protokol o výsledku kontroly vypracovali dňa: 12.11.2014

Mgr. Lucia Vasičková
vedúca kontrolnej skupiny

Mgr. Stanislav Pribula.
člen kontrolnej skupiny

S obsahom protokolu o výsledku kontroly bol oboznámený dňa: 20.11.2014

Jozef Kuziak
starosta obce

Zoznam príloh

Príloha č. 1	Prehľad o rozpočte obce za roky 2011 až 2013
--------------	--

	2011				2012				2013			
Ukazovateľ	Schválený rozpočet (eur)	Upravený rozpočet (eur)	Skutočnosť (eur)	Plnenie (%)	Schválený rozpočet (eur)	Upravený rozpočet (eur)	Skutočnosť (eur)	Plnenie (%)	Schválený rozpočet (eur)	Upravený rozpočet (eur)	Skutočnosť (eur)	Plnenie (%)
Príjmy spolu	816 896,00	1 056 817,00	1 050 608,00	99,41	749 599,00	749 266,00	736 577,12	98,31	725 023,00	769 249,00	771 761,83	100,33
bežné príjmy	685 266,00	693 330,00	690 122,00	99,54	739 691,00	698 403,00	685 714,31	98,18	710 122,00	752 575,00	755 086,93	100,33
kapitálové príjmy	40 600,00	288 472,00	288 471,00	100,00	300,00	0,00	0,00	#####	0,00	1 000,00	1 001,13	100,11
príjmové finančné operácie	91 030,00	75 015,00	72 015,00	96,00	9 608,00	50 863,00	50 862,81	100,00	14 901,00	15 674,00	15 673,77	100,00
Výdavky spolu	803 584,00	1 048 467,00	1 045 987,00	99,76	748 699,00	718 691,00	709 491,53	98,72	694 279,00	757 360,00	751 471,39	99,22
bežné výdavky	684 037,00	683 462,00	680 982,00	99,64	715 330,00	657 355,00	648 156,52	98,60	639 109,00	714 237,00	706 025,56	98,85
kapitálové výdavky	107 000,00	49 861,00	49 861,00	100,00	22 369,00	39 436,00	39 435,01	100,00	38 800,00	29 475,00	29 598,08	100,42
výdavkové finančné operácie	12 547,00	315 144,00	315 144,00	100,00	11 000,00	21 900,00	21 900,00	100,00	16 370,00	13 648,00	15 847,75	116,12
HV(prebytok + / schodok -), vrátane FO	13 312,00	8 350,00	4 621,00	x	900,00	30 575,00	27 085,59	x	30 744,00	11 889,00	20 290,44	x
Bežný rozpočet (+, -)	1 229,00	9 868,00	9 140,00	X	24 361,00	41 048,00	37 557,79	X	71 013,00	38 338,00	49 061,37	X
Kapitálový rozpočet (+, -)	-66 400,00	238 611,00	238 610,00	X	-22 069,00	-39 436,00	-39 435,01	X	-38 800,00	-28 475,00	-28 596,95	X
Finančné operácie (+, -)	78 483,00	-240 129,00	-243 129,00	X	-1 392,00	28 963,00	28 962,81	X	-1 469,00	2 026,00	-173,98	X
HV (prebytok + / schodok -), po vylúčení FO	-65 171,00	248 479,00	247 750,00	x	2 292,00	1 612,00	-1 877,22	x	32 213,00	9 863,00	20 464,42	x